

The background image shows the interior of a modern church. The space is characterized by its minimalist design, featuring light-colored wooden walls and a high ceiling with white arched structural elements. The floor is made of large, light-colored stone tiles. Rows of blue folding chairs are arranged in a semi-circle, facing a raised wooden platform or stage area. Sunlight streams in from large windows on the right side, creating a warm and bright atmosphere. The text 'Open Heiligheid' is overlaid in a large, bold, blue font at the top of the image.

Open Heiligheid

Investeren in een nieuwe
toekomst voor de
Protestantse Gemeente
Enschede

Open Heiligheid

De ‘ver-nieuwbouwing’ van de Protestantse Gemeente Enschede als investering in een andere toekomst voor de gemeente

Investeerders en sponsors gezocht

De Protestantse Gemeente Enschede is op zoek naar mensen en organisaties die met ons willen investeren in onze nieuwe kerk. In deze brochure vertellen wij wat de waarde is van een dergelijke investering.

Inleiding: Materieel én geestelijk ver-nieuw-bouwen

De Protestante Gemeente Enschede gaat ‘ver-nieuw-bouwen’. Eén van de oude wijkkerkgebouwen zal worden verbouwd tot toekomstbestendige stadskerk. Om dit mogelijk te maken zullen de andere* wijkkerkgebouwen worden gesloten. Tegelijk met dit materiële vernieuwbouwproces vindt ook een geestelijk-sociaal vernieuwbouwproces plaats. Beide processen hangen samen. Beide processen zijn een ingrijpende investering richting de toekomst, vanuit een duidelijke visie op kerk in de komende decennia. Beide processen kunnen worden samengevat in het begrip ‘Open Heiligheid’.

Open Heiligheid van het kerkgebouw

‘Open Heiligheid’ was letterlijk de kern van de opdracht die de Protestantse Gemeente Enschede heeft meegegeven aan architect Leo Wevers, toen hem gevraagd werd een plan te ontwerpen om de Vredeskerk te ‘ver-nieuw-bouwen’ tot Stadskerk. Het resultaat is een plan dat op velerlei wijze recht doet zowel aan het verleden als aan de toekomst van het kerkgebouw.

* Met uitzondering van de Bethelkerk (wijkgemeente van Bijzondere Aard)

‘Heiligheid’ in het verleden

De Vredeskerk dateert van 1953. Het karakteristieke kerkgebouw is indertijd ontworpen door de bekende Twentse architect Jan Jans. Het ontwerp weerspiegelt de sfeer van het begin van de jaren vijftig: traditioneel, duurzaam – de kerk van de toekomst zou lijken op de kerk van het verleden, zo dachten de bouwers - maar met liefdevolle aandacht voor details en afwerking. Het gebouw van 1953 vertelt een verhaal van Heiligheid (respect voor het geheimenis), maar wel in een exclusieve versie: een vanzelfsprekend protestants-christelijke beleving van heiligheid waarin verkondiging van het Woord centraal staat.

In het ontwerp van Leo Wevers wordt de potentie van ‘Heiligheid’ ontdaan van z’n gesloten karakter, waardoor de ‘Heiligheid’ van de ruimte eens te meer tot bloei komt.

‘Heiligheid’ in de toekomst

De Vredeskerk van de 21e eeuw zal niet langer wijkkerk zijn, maar stadskerk. Dat betekent allereerst dat dit gebouw dé vier- en leefplaats zal zijn voor de gehele Protestantse Gemeente Enschede vanaf 2015. Tegelijk zal de vernieuwbouwde Vredeskerk ook een plaats van bezinning en bezieling zijn voor andere gebruikers. Denk aan bezinningsbijeenkomsten van scholen, aan grotere uitvaartplechtigheden, aan bezielde en bezielende concerten en optredens, aan momenten van gedenken in het stedelijk leven. Het ontwerp van Leo Wevers geeft aan de kerkelijke gemeente een bijdetijdse en toekomstgerichte nieuwe plaats. In plaats van de statisch-hiërarchisch ingerichte protestantse preekzaal komt een flexibel in te richten ruimte, waarin liturgie zichtbaar een functie van de gehele, oecumenisch ingestelde, gemeente zal zijn. Tegelijk zal de nieuwe kerkzaal ‘heiligheid’ uitstralen, maar bewust niet op exclusief-christelijke (protestants-christelijke) wijze.

Open Heiligheid van de gemeente

De ver-nieuwbouwing van het kerkgebouw staat niet op zichzelf, maar is integraal onderdeel van een herbezinning van de hele protestantse gemeente, zowel inhoudelijk als formeel en organisatorisch. Deze herbezinning is gebaseerd op een aantal uitgangspunten:

De toekomst van de eredienst ligt niet in versnippering, maar in gezamenlijkheid

- Waar in den lande veelal wordt ingezet op een zo lang mogelijke continuering van de (steeds schaarser bezochte) vieringen in de wijk maakt de Protestantse Gemeente Enschede een dappere andere keuze. Liever dan zo lang mogelijk het verleden te rekken grijpen wij vooruit op een toekomst die onontkoombaar is. In plaats van om de zoveel jaren een wijkkerk te sluiten, sluiten wij in één keer alle wijkkerken.
- Door vroegtijdig deze beslissing te nemen kunnen we de middelen die vrijkomen uit de wijkkerkgebouwen investeren in één toekomstbestendige stadskerk, welke op comfortabele én flexibele wijze het gemeenteleven van een eigentijdse gemeente kan faciliteren.
- Zo delen wij niet alleen de pijn van het sluiten van wijkkerken op zo eerlijk mogelijke wijze. Vooral bundelen wij op deze manier de menskracht die anders al te zeer versnipperd zou zijn.
- Zowel de eigen gemeente als de stad waar we deel van zijn heeft naar ons gevoel recht op de kwaliteit die door deze bundeling van menskracht mogelijk wordt.
- Kwaliteit, openheid en heiligheid hangen voluit samen.

De toekomst van de kerk ligt niet in afzondering, maar in openheid

- Een onontkoombaar neveneffect van de combinatie van krimp en versnippering was dat de te kleine delen vooral met zichzelf bezig waren.
- De PGE heeft echter als missie 'Geloven in Enschede'. De gemeente ziet zich niet als doel in zichzelf. De gemeente heeft de samenleving (de stad) als perspectief van haar gelovigheid.
- Dankzij ons meer-en-meer gezamenlijk optrekken, is een veel actievere betrokkenheid mogelijk (en werkelijk) geworden bij het leven van de stad.

- Zo vertelt de PGE ook in haar doen en laten meer en meer het verhaal van 'Open Heiligheid'.

De toekomst van de wijkgemeente ligt niet in het kerkgebouw en/of de wijk-kerkdienst, maar in presentie

- Sluiten van het wijkkerkgebouw betekent niet het einde van het kerkelijk leven in de wijk.
- We reduceren de organisatie om zo energie vrij te maken voor actieve presentie in de wijk.
- We zijn daarbij niet uit op zieltjeswinnerij maar wij scheppen daadwerkelijk ruimte voor het geheim van de liefdedoor actief aanwezig te zijn in het concrete leven van straat en buurt.
- Ook dit is een vorm van 'Open Heiligheid'.

De toekomst van de gemeente is gebaat bij realisme

- Dankzij de reorganisatie waar wij aan werken is een duurzaam sluitende begroting mogelijk. Zowel financieel als organisatorisch.

We hebben écht gekozen

Écht kiezen betekent dat je het éne wel doet en het ándere niet. De Protestantse Gemeente Enschede heeft met deze stap een duidelijke keuze gemaakt. De investering betreft geen restauratie of conservering, maar uitdrukkelijk een vernieuw(bouw)ing. Om optimaal te kunnen investeren in haar nieuwe toekomst geeft de gemeente heel veel van het oude vertrouwde op. Daar zijn we nu al volop mee bezig. In aanloop naar de éne gemeente van 2015 trekken nu al in het Noorden twee, en in het Zuiden drie wijken samen op. We investeren het oude (de oude gebouwen en de oude structuur) in het nieuwe.

Deze keuze kent naast een lokaal belang ook een landelijk belang. Kijkend vanuit landelijk perspectief kan de keuze van de PGE beschouwd worden als een boeiend en belangrijk experiment. Op niet veel andere plaatsen in Nederland wordt zo duidelijk voor een nieuwe koers gekozen (zie www.verenigingberaadgrotesteden.nl > conferenties > 'Impressie Najaarsconferentie' 2012

Fondswerving

In tegenstelling tot vele andere Protestantse Gemeentes bezit de Protestantse Gemeente Enschede niet of nauwelijks vermogen dat in een ver verleden is opgebouwd. Eens te meer investeren we dat wat we hebben vol overtuiging. We investeren in onze bestaande kerkgebouwen, alsmede goeddeels de reserves die we in de voorbije jaren hebben opgebouwd. Bovendien zijn door enthousiaste gemeenteleden de eerste lokale inzamelingsacties reeds gestart. Een spoor dat we vanaf nu actief uit zullen bouwen. Dat neemt niet weg dat een investering van 1,4 miljoen euro eigenlijk nét onze eigen draagkracht te boven gaat. We komen ca. €250.000 te kort. Om deze reden zijn wij op zoek naar ondersteuning door derden. Hetzij door middel van giften, hetzij door middel van renteloze leningen.

Wie investeert in de Protestantse Gemeente Enschede investeert in nieuwe, echt andere, en duurzame toekomst voor de gemeente.

Voor meer informatie:

College van Kerkrentmeesters
Protestantse Gemeente Enschede
Varvixsingel 139
7512EK Enschede
info@pgenschede.nl

